

Projektni paket
“Velebitska inicijativa – VIN”
Zagreb, 15.12.2014.

Kako su nastajali projektni paketi?

- Malen broj projekata većih vrijednosti, odnosno malen broj strateških projekata (potrebno vrijeme, novac, ljudski kapaciteti)
- Projektne ideje nisu uvezane s ostalim inicijativama i projektnim idejama
- Učenje iz tuđeg iskustva – svi prolaze iste “porođajne muke” pa ovakvo povezivanje pomaže u razmjeni i razvoju znanja
- U konačnici, projektni paket ili pojedini njegovi dijelovi mogu postati strateški projekti

Participativno planiranje projektnog paketa VIN (Velebitska inicijativa)

Proces participativnog planiranja odvijao se kroz više faza:

- 1. Prikupljanja kontakata i slanje obavijesti o pokretanju projekta**
- 2. Prikupljanje projektnih ideja kroz individualne i grupne sastanke**
- 3. Projektna ideja uglavnom znači razrada tehničke dokumentacije**
- 4. Sistematiziranje prikupljenih podataka u tablice mnogim su JLS-ovima bile prvo iskustvo u sistematizaciji projektnih ideja i njihovoj osnovnoj razradi**

Participativno planiranje projektnog paketa VIN (Velebitska inicijativa)

- 4. Održavanje zajedničkih sastanaka nositelja projektnih ideja/projekata u cilju njihovog predstavljanja i mogućeg povezivanja (u pripremi, provedbi ili negdje između)**
- 5. Uspostava veza između projekata i njihovo usklađivanje – u posredništvu UNDP-a i izravno među dionicima**
- 6. Učenje kroz djelovanje – razmjena iskustva u mogućnostima razvoja projektnih ideja, premošćivanju problema i sl.**

Proces okupljanja dionika

Slabosti:

- Područje s malo stanovništva
- Nedostatak iskustva u pripremi i provedbi projekata za financiranje iz EU fondova
- Niski stupanj suradnje JLS-ova u osmišljavanju projekata
- Usitnjene i nepovezane projektne inicijative
- Nerazvijen civilni sektor

Pristup:

- Uključeno područje Zadarske županije (koje se nalazi na području Velebita i neposredno uz njega)
- Uključene udruge koje aktivno djeluju na projektom području, ali su registrirane u Zagrebu
- Korištene formalne i neformalne mreže kako bi se uključio što širi krug dionika
- Organiziran veći broj individualnih i grupnih sastanaka u cilju povećanja interesa za uzajamnu suradnju

Problemi kod uključivanje privatnog sektora u planiranje

- Projekti koji su u bazi UNDP projekata uglavnom nisu bili u bazi agencije LIRA niti Ličko-senjske županije
- Informacije o tim projektima najčešće prikupljane preko pojedinaca (konzultanti, neformalni pomagači i sl.)
- Pisma podrške projektima se izdaju bez stvarne odluke o podršci tim projektima
- Prilikom planiranja izgradnje javne komunalne infrastrukture uglavnom se ne uključuju privatni investitori i njihove potrebe (prvenstveno je riječ o turističkoj infrastrukturi)

Privatni sektor se još uvijek ne prepoznaje kao partner u razvojnom procesu !

Institucije uključene u participativno planiranje projektnog paketa VIN

JAVNI SEKTOR

- Ličko-senjska županija
- Zadarska županija
- Grad Gospić
- Grad Senj
- Razvojna agencija Ličko-senjske županije – LIRA
- Ustanova za razvoj Grada Senja
- Zadarska županija
- Agencija za ruralni razvoj Zadarske županije – AGRRA
- Javna ustanova Park prirode "Velebit"
- Javna ustanova Nacionalni park "Sjeverni Velebit"
- Javna ustanova Nacionalni park "Paklenica"
- Uprava šuma Podružnica Gospić

CIVILNI SEKTOR

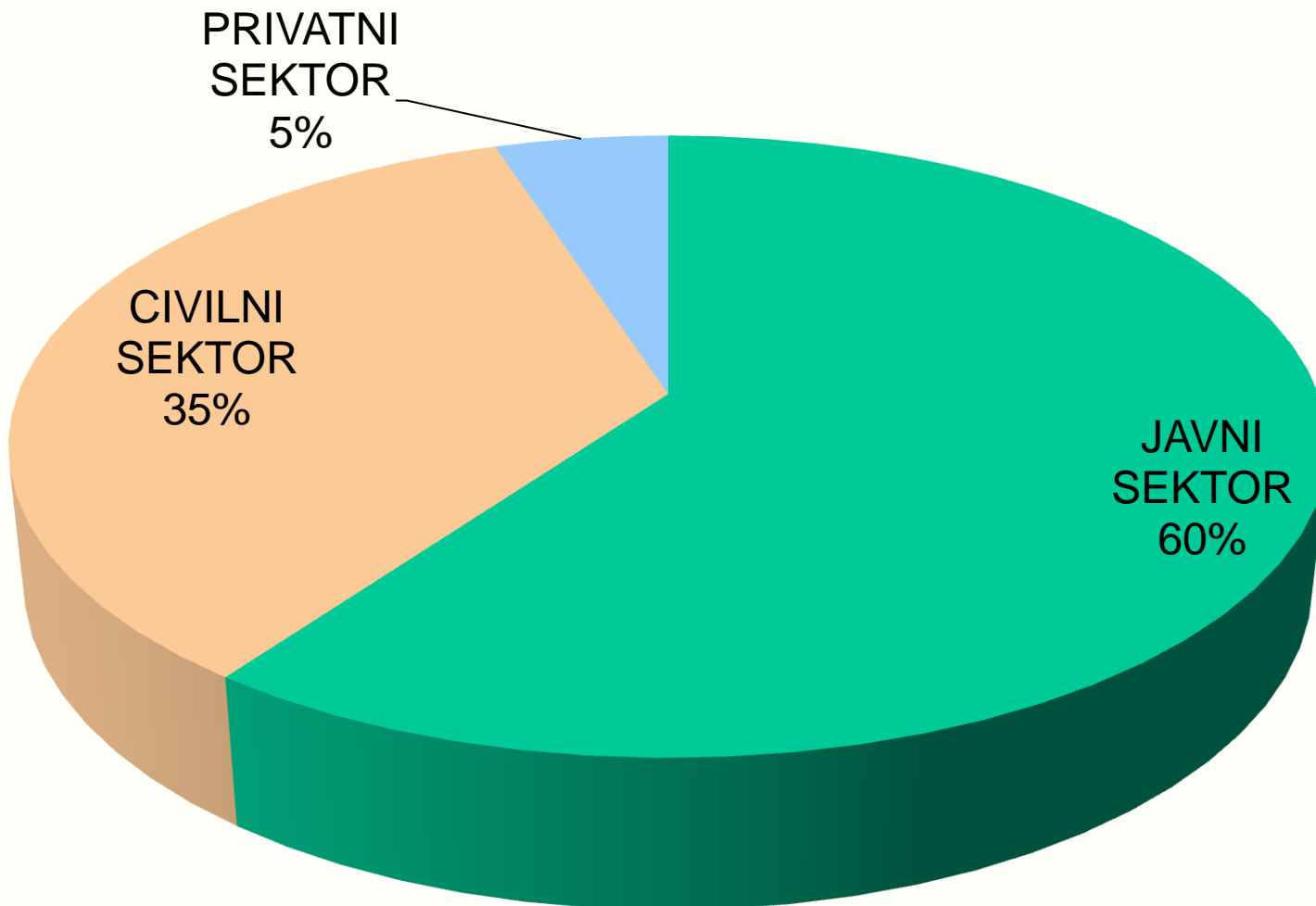
- Hrvatski planinarski savez
- Planinarski savez Ličko-senjske županije
- Hrvatska škola Outward Bound
- Gender Task Force, Zagreb
- Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Gospić
- Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Zadar
- Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Split

PRIVATNI SEKTOR

- Mak nekretnine d.o.o.

Udio institucija uključenih u participativno planiranje projektnog paketa VIN

Projektni paket "VIN"

Br.	Naziv projekta	Nositelj projekta	Procijenjena vrijednost projekta u HRK
1.	GEC – Geoznanstveni edukativni centar, Perušić	Općina Perušić	26.950.000,00
2.	Centar za posjetitelje Krasno	JU NP Sjeverni Velebit	36.146.205,57
3.	Centar planinskog turizma Krasno	Grad Senj	62.000.000,00
4.	Tragom europskog smeđeg medvjeda	Grad Otočac	8.160.000,00
5.	Edukacijski centar Hrvatske škole Outward Bound, Veliki Žitnik, Gospić	Hrvatska škola Outward Bound	7.500.000,00
6.	Stvaranje topografske baze i kartiranje Parka prirode Velebit	HGSS	1.860.000,00
7.	Izgradnja planinarskog doma Visočica	Grad Gospić	1.700.000,00
8.	Revitalizacija ruralnih područja južnog, jugoistočnog i istočnog Velebita unaprjeđenjem ponude aktivnih oblika turizma i ekoturizma	JU NP Paklenica	10.000.000,00
9.	PAEONIA LAPODES – Longevity/Anti-or Active Ageing centar/Centar aktivnog starenja u Ličkom Osiku	Mak nekretnine d.o.o.	34.400.000,00
10.	Zaštita, očuvanje i održivo gospodarenje kršem-Speleološki park Crnopac – SPARC	Zadarska županija	52.500.000,00
11.	Poučna staza u prirodi, Starigrad	Općina Starigrad	2.500.000,00
12.	Revitalizacija "Majstorske ceste" – smjer Obrovac-Mali Alan-Lovinac	Zadarska županija	9.120.000,00
13.	Pčelarski dom u Jasenicama	Zadarska županija	7.000.000,00
UKUPNA VRIJEDNOST PROJEKTA VIN			259.836.205,57

Glavne prepreke u pripremi projekata za EU fondove

- Rješavanje vlasničkih odnosa, prvenstveno u slučajevima kad je vlasnik zemljišta i objekta država (DUUDI, Hrvatske šume, Hrvatska vojska i sl.) – Procesi bez roka trajanja, pa je nemoguće procijeniti vrijeme pripreme takvih projekata što obeshrabruje nositelje projekata
- Rješavanje građevinske/tehničke dokumentacije – potrebno je dosta financijskih sredstava u kratkom vremenu jer priprema nije započeta na vrijeme
- Privatne investicije/projekti se ne percipiraju kao važni za zajednicu/JLS-ove pa ih ne prati komunalna infrastruktura, što ih onda značajno poskupljuje ili potpuno zaustavlja
- Potrebna veća transparentnost svih procedura (i bolja dostupnost informacija o procedurama)

Preporuke

- Zahtjevan i dugotrajan proces od 3 do 5 godina
- Potrebni educirani iiskusni pokretači u zajednici, neovisni i snažni pojedinci s vizijom (gdje ih nema potrebno ih je stvoriti)
- Potrebno osnažiti kritičnu masu nositelja razvoja i doprinijeti razvoju neformalnih mreža, za to je potrebno stvoriti nove kadrove kroz kontinuiranu edukaciju i potporu njihovom radu kroz „grupe uzajamne pomoći / peer support groups“

Preporuke

Rezultati ovakvih procesa:

a) izravni: razvoj projektnih ideja

b) neizravni:

- upoznavanje/umrežavanje dionika
- razmjena informacija, znanja i vještina;
- povezivanje ili bolje usklađivanje projektnih ideja
- povezivanje ljudi i inicijativa te stvaranje neformalnih mreža čija je održivost osigurana kvalitetnom i dugoročnom facilitacijom za što su potrebni obučeni kadrovi

- **puno teži, ali i važniji jer donose trajnije i održivije rezultate (važnost kombiniranja fondova)**

Zaključci

- Projektni paket VIN je dobra platforma za razmjenu i zajedničko učenje svih dionika o mogućnostima razvoja projekata i njihovo moguće uvezivanje.
- Lokalnim administracijama potrebno je dodatno pojasniti mehanizme korištenja EU sredstava i njihovo integriranje u lokalne proračune.
- Moguće rješenje povezivanja lokalnih samouprava je kroz LAG-ove, no njihovi trenutni kapaciteti su toliko ograničeni da je teško očekivati njihovu podršku u ovom procesu.
- Lokalne samouprave će biti prisiljene u okviru pojedinih projekata udruživati svoje snage kako bi osigurali adekvatnu potporu njihovoj provedbi.
- Sustavom edukacije i drugih načina potpore ovaj proces bi se mogao potaknuti i osnažiti, a time i usustaviti.

I nastavak projekta...

- Zahvaljujući partnerskom projektu sa Zadarskom županijom nastavljamo razvijati “VIN” projektni paket na području općina Starigrad, Jasenice i Gračac te gradova Obrovac i Benkovac.
- Vode se razgovori s Ličko-senjskom županijom o eventualnom produljenju i proširenju projekta.
- Prvenstvene teme su poljoprivreda i aktivni, avanturistički odnosno ruralni turizam.
- Cilj projekta je razvoj znanja i vještina lokalnih dionika, umrežavanje te razvoj projektnih inicijativa, što u konačnici treba doprinijeti cjelovitoj ponudi područja.
- Aktivnosti će se provoditi u okviru programske inicijative “Via Dinarica” koja se kroz ove projekte počinje razvijati na području Velebita.

Hvala na pažnji!

*Empowered lives.
Resilient nations.*